

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет грецької філології та перекладу

Кафедра слов'янської філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання
Вченої ради факультету
грецької філології та
перекладу
22.06.2021 №11

ПРОГРАМА

кваліфікаційного екзамену

з практичного курсу польської мови і практики усного та письмового перекладу

напрямок підготовки

03 Гуманітарні науки
(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність

035 Філологія
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація 035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша-російська
(назва спеціалізації)

освітньо-професійна програма Філологія. Переклад (українська, російська, польська)
(назва програми)

факультет

грецької філології та перекладу
(назва факультету)

Маріуполь – 2021

Програма кваліфікаційного екзамену для студентів ОС «Магістр» спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська ОП «Філологія. Переклад (українська, російська, польська)»

Укладачі:

Нікольченко Т.М., к.філол.н., доцент, доцент кафедри слов'янської філології та перекладу, гарант ОП

Маслова Г.М., ст.викладач кафедри слов'янської філології та перекладу.

Схвалено кафедрою слов'янської філології та перекладу МДУ

Протокол № 14 від «15» червня 2021 р.

Затверджено на засіданні Вченої ради ФГФП

Протокол № 11 від «22» червня 2021 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Кваліфікаційний екзамен з практичного курсу польської мови та практики перекладу має на меті перевірити рівень володіння польською мовою, а також засвоєння й систематизацію теоретичних знань і практичних навичок та вмінь у галузі перекладу з польської мови на українська і навпаки. Під час екзаменів оцінюються теоретичні знання, практичні вміння й рівень володіння професійними навичками.

Програма кваліфікаційного екзамену побудована відповідно до політики Міністерства освіти і науки України, пріоритетом якої є підготовка висококваліфікованих філологів-перекладачів.

Мета іспиту: визначити рівень сформованості базових компетентностей та оволодіння результатами навчання випускниками за освітньою програмою «Філологія. Переклад (українська, російська, польська)»

Завдання іспиту:

- з'ясувати сформованість компетенцій

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	
Загальні компетентності	1) Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 2) Здатність бути критичним і самокритичним. 3) Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. 4) Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 6) Здатність спілкуватися іноземною мовою. 7) Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 8) Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	КЗ-1 КЗ-2 КЗ-3 КЗ-4 КЗ-6 КЗ-7 КЗ-8
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	6) Здатність застосовувати поглиблені знання з сучасного літературознавства та мовознавства для вирішення професійних завдань. 8) Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів державної, російської та польської	КП-6 КП-8

	мов для досягнення запланованого прагматичного результату. 12) Здатність до перекладацької та літературно-критичної діяльності.	КП-12
--	--	-------

- перевірити досягнення таких навчальних результатів

Результати навчання	Шифр результату навчання
1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.	РН 1
2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.	РН 2
9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти філології.	РН 9
10. Збирати систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (російською, польською, українською мовами).	РН 10
12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.	РН 12
14. Створювати, аналізувати й редагувати літературознавчі, мовознавчі та художньо-публіцистичні тексти.	РН 14
16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з філології для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	РН 16
20. Здійснювати переклад та літературно-критичний аналіз художніх текстів.	РН20

Відповідь студента-випускника на питання екзаменаційного білета є підтвердженням в тій чи іншій мірі корегуванням у визначенні кінцевої оцінки успішності оволодіння ним фахом.

Екзаменаційний білет складається з дев'яти завдань з курсів «Практичний курс польської мови» та «Практика усного та письмового перекладу»

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ГРАМАТИЧНІ АСПЕКТИ ЕКЗАМЕНУ

Студенти повинні вміти правильно застосовувати всі граматичні правила, зазначені нижче, а саме:

- odmiana rzeczowników, przymiotników, zaimków i liczebników przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej według wzorów deklinacji męskiej, żeńskiej, nijakiej i mieszanej;
- znajomość funkcji syntaktycznych przypadków centralnych (mianownika, dopełniacza, biernika i miejscownika) oraz peryferycznych (narzędnika, celownika, wołacza);
- odmiana rzeczowników o rozszerzonym temacie typu *imię (imi-eni-a, imi-on-a), kamień (kamie-ni-a) i zwierzę (zwierz-ęci-a, zwierz-ęt- a)*;
- odmiana polskich nazw własnych typu *Kościuszko, Zimny, Nowakowa, Nowakówna* (nazwiska) i *Białystok, Chyżne, Zakopane* (nazwy miejscowości);
- odmiana rzeczowników nieregularnych typu *ksiądz, księżę, chrzest*; także tych, których formy zależą od znaczenia, w tym: *ucho - uszy* jako część ciała, ale *ucha* jako części naczyń i toreb;
- umiejętność stosowania niektórych form deklinacyjnych w zależności od typu tekstu i stylu wypowiedzi, w tym form mianownika używanych zamiast wołacza w języku mówionym: *Zosia! Piotrek! Mama!* i form wołacza używanych obowiązkowo w języku pisanym i w kontaktach oficjalnych: *Droga Zosiu! Kochana Mamo! Panie profesorze! Szanowny Panie Profesorze!*;
- koniugacja czasowników regularnych i nieregularnych, także tych, których odmiana zależy od znaczenia, typu: *wieźć (ja wiozę, ty wieszysz; wiozłem); wieść (ja wiodę, ty wiedzisz; wiodłem)*;
- odmiana czasowników w trybie oznajmującym (czasy: teraźniejszy, przeszły i przyszły czasowników dokonanych i niedokonanych), przypuszczającym i rozkazującym;
- odmiana czasowników w stronie czynnej, zwrotnej i biernej (tworzenie form strony biernej, ich nacechowanie stylistyczne i zakres użycia w zdaniach typu: *Kazimierz Wielki założył Akademię Krakowską w roku 1364. Akademia Krakowska została założona przez Kazimierza Wielkiego w 1364 roku*);
- tworzenie i użycie nieosobowych form czasownika: imiesłówów przymiotnikowych (czynnych na *-ący* i biernych na *-ony, -ny, -ty*) oraz imiesłówów przysłówkowych (współczesnych na *-ąc* i uprzednich na *-wszy, -szy*);
- użycie form imiesłowych w ramach synonimii syntaktycznej typu:

Ten student, zdający dziś egzamin ustny, właśnie wyszedł. / Ten student, który zdawał dziś egzamin ustny, właśnie wyszedł.

Wróciwszy do domu, zabrała się szybko do odrabiania lekcji. / Po powrocie do domu zabrała się szybko do odrabiania lekcji. / Kiedy wróciła do domu, zabrała się szybko do odrabiania lekcji. / Wróciła do domu, a potem zabrała się szybko do odrabiania lekcji. / Wróciła do domu i zabrała się szybko do odrabiania lekcji; Zapłacony przez ojca rachunek był bardzo wysoki. / Rachunek, który został zapłacony przez ojca, był bardzo wysoki. / Rachunek, który zapłacił ojciec, był bardzo wysoki;

- wzory składniowe czasowników polskich, także wtedy, gdy wzór zależy od znaczenia czasownika, typu: wydać - 1. zapłacić: kto wydaje co na co, na kogo, np. Adam wydaje dużo pieniędzy na życie; wydać - 2. zwrócić, przydzielić: kto wydaje co komu, np. Kelnerka wydała mi 25 złotych reszty; wydać - 3. zdradzić, ujawnić: kto wydaje kogo, co przed kim, np. W czasie rozprawy złodziej wydał swoich współników; wydać - 4. oddać za żonę: kto wydaje kogo za męża za kogo, np. Mama jest bardzo zadowolona, bo wydaje swoją najmłodszą córkę za cudzoziemca; wydać - 5. narazić na coś: kto wydaje kogo, co na co, np. Wszyscy opuścili go i wydali na pewną zgubę;

- umiejętność budowania zdań złożonych ze zdaniem podrzędnymi rozpoczynanymi zaimkami względnymi typu który i spójnikami, jak w przykładzie: *Chłopak, na którego czekałam przez tyle lat, nigdy już nie wróci. Postanowił nie wracać, gdyż / ponieważ / dlatego że / bo czuł się przez ciebie zdominowany;*

- umiejętność przekształcania zdań pojedynczych w jedno zdanie złożone typu: *Michel przyjechał rok temu do Polski. Chciał tu studiować slawistykę. / Michel przyjechał rok temu do Polski, dlatego że chciał tu studiować slawistykę;*

- umiejętność przekształcania zdań złożonych w zdania pojedyncze typu: *Kolega namawiał nas, żebyśmy wyjechali wcześniej. / Kolega namawiał nas na wczesny wyjazd;*

- umiejętność używania imiesłowów przysłówkowych w zdaniach;

- umiejętność budowania okresów warunkowych - rzeczywistych (jak w zdaniach typu: *Jeżeli tak bardzo chcesz, pójdziemy w sobotę na koncert Maryli Rodowicz*), możliwych (typu: *Jeżeli zdam / Jeślibym zdał wszystkie egzaminy w czerwcu, pojedę na wakacje do Włoch*) i nierzeczywistych (typu: *Gdybym wiosną więcej pracował, skończyłbym już pracę magisterską, ale ponieważ tak się nie stało, wciąż muszę nad nią pracować;*

- umiejętność budowania zdań wielokrotnie złożonych;

- umiejętność używania mowy niezależnej (jej wykładników formalnych),

- umiejętność używania mowy zależnej (jej formalnych wykładników),

- umiejętność przekształcania mowy niezależnej w zależną;

- umiejętność używania w tekstach odpowiednich konstrukcji poznanych w ramach synonimii syntaktycznej.

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ АСПЕКТИ ЕКЗАМЕНУ

Студенти повинні розуміти й формулювати тексти й висловлювання такі теми:

a) ludzie:

- wygląd, cechy charakteru,
- historia rodziny, pochodzenie,
- konflikty, problemy rodzinne, międzyludzkie i międzypokoleniowe,
- cudzoziemiec wśród Polaków - stereotypy,

b) mieszkanie:

- opis mieszkania,
- wyposażenie, urządzenie,
- lokalizacja, rachunki, koszty, awarie i drobne naprawy,
- rynek mieszkaniowy w Polsce, wynajmowanie lokalu,
- rodzaje własności lokalowej,

c) usługi:

- remont, sprząatanie, naprawy,
- pralnia chemiczna,
- fryzjer, kosmetyczka, gabinety odnowy biologicznej, siłownia, sauna,
- warsztat samochodowy, stacja obsługi, stacja benzynowa,
- fotograf, wypożyczalnia video, biblioteka, bank, poczta,

d) edukacja:

- systemy edukacji, rodzaje szkół, kierunki studiów,
- stopnie naukowe i administracyjne,
- system szkolnictwa w Polsce, egzaminy, testy,

e) praca:

- rynek pracy, zawody, stanowiska,
- poszukiwanie pracy, poszukiwanie pracowników,
- kwalifikacje, wymagania,
- prawo pracy, urlop, renty, emerytury, bezrobocie, zasiłki,

f) czas wolny, kultura, rozrywki, sport:

- rodzaje rozrywki, w tym: teatr, kino, muzea, koncerty,
- zainteresowania, kolekcjonerstwo, hobby,
- sposoby spędzania wolnego czasu, w tym: łowienie ryb, uprawianie ogrodu, majsterkowanie,
- dyscypliny sportowe, zawody,
- relaks, w tym: pływanie, jazda konna, aerobik, jogging,

g) zakupy:

- rodzaje sklepów,

- sposoby płacenia rachunków, w tym: gotówka, karty kredytowe, raty, kredyt, leasing,
- zakupy z katalogu, z ofert telewizyjnych, sprzedaż sieciowa,
- produkty - skład i właściwości, informacja, promocja i reklama,
- reklamacje,

h) potrawy i napoje:

- posiłki i napoje,
- lokale gastronomiczne,
- przepisy i zwyczaje kulinarne,
- dieta, sposób odżywiania się,

i) stan zdrowia i opieka lekarska:

- części ciała,
- opis stanu zdrowia,
- wizyta u lekarza,
- nagłe wypadki,
- apteka,
- diagnostyka (badania, analizy),
- profilaktyka,

j) podróże i środki transportu:

- komunikacja miejska, w tym: połączenia, przesiadki, objazdy,
- komunikacja krajowa i międzynarodowa, w tym: połączenia, przesiadki, objazdy,
- wycieczki i pobyty zorganizowane przez biura podróży,
- turystyka indywidualna, hotel, kemping, pensjonat, kwatery prywatne, pokoje gościnne, agroturystyka,

k) przyroda i środowisko:

- świat roślin i zwierząt,
- klimat, pory roku, pogoda,
- problemy ekologiczne,

l) nauka i technika:

- rozwój techniki,
- komputeryzacja,
- motoryzacja,
- telekomunikacja,
- badania naukowe,
- odkrycia i wynalazki,

m) media:

- prasa,
- radio,
- telewizja,

n) tradycje, zwyczaje, święta:

- uroczystości rodzinne,
- uroczystości kościelne,
- uroczystości państwowe,
- zwyczaje ogólnopolskie,

o) ciemne strony życia:

- przestępczość,
- uzależnienia,
- organy ścigania,
- wymiar sprawiedliwości,

p) tematy ogólnego zainteresowania:

- polityka, ekonomia, religia, obyczaje,
- problemy dyskusyjne, w tym: kara śmierci, eutanazja, aborcja.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ СТУДЕНТА

Відповідь студента-випускника на питання екзаменаційного білета слугує підтвердженням або в тій чи іншій мірі коригуванням у визначенні кінцевої оцінки успішності оволодіння ним фахом філолога-перекладача.

Розроблені завдання кваліфікаційного екзамену з практичного курсу польської мови та практики перекладу передбачають перевірку сформованості іншомовно-мовленнєвої комунікативної компетенції студентів.

Мовленнєві вміння

1. Аудіювання

- розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході обговорень, дебатів, доповідей, бесід, що за темою пов'язані з навчанням та спеціальністю;
- розуміти обговорення проблем загальнонаукового та професійно-орієнтованого характеру, що має на меті досягнення порозуміння;
- розуміти повідомлення та інструкції в академічному та професійному середовищі;
- розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання;
- визначити позицію і точку зору мовця.

2. Говоріння

а) Діалогічне мовлення

- реагувати на основні ідеї та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час обговорень, дискусій, бесід, що пов'язані з навчанням та професією. Володіння лексичним мінімумом ділових контактів, нарад;
- чітко аргументувати відносно актуальних тем в академічному та професійному житті (на конференціях, дискусіях в академічному навчальному середовищі). Володіння мовленнєвим етикетом спілкування: мовні моделі звертання, ввічливості, вибачення, погодження тощо;
- поводитись адекватно у типових академічних і в професійних ситуаціях (на конференціях, дискусіях в академічному навчальному середовищі);
- мовленнєвий етикет світського спілкування;
- виконувати широку низку мовленнєвих функцій і реагувати на них, гнучко користуючись загальноживаними фразами.

б) Монологічне мовлення

- чітко виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями, щодо широкого кола тем академічного та професійного спрямування;
- продукувати чіткий, детальний монолог з широкого кола тем, пов'язаних з навчанням та спеціальністю;

- користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткий, логічно поєднаний дискурс.

3. Читання

- розуміти автентичні тексти, пов'язані з навчанням та спеціальністю, з підручників, популярних та спеціалізованих журналів та Інтернетівських джерел;
- розуміти головну ідею та знаходити необхідну інформацію в неадаптованій літературі за фахом;
- вміння передбачати основну інформацію тексту за його заголовковою частиною та ілюстративним матеріалом, що супроводжує текст (прогнозує читання);
- здійснювати ознайомче читання неадаптованих текстів для отримання інформації;
- накопичувати інформацію з різних джерел для подальшого її використання (на презентаціях, конференціях, дискусіях в академічному навчальному середовищі, а також у подальшій науковій роботі);
- здійснювати вивчаюче читання з метою поповнення термінологічного тезаурусу;
- розуміти автентичну академічну та професійну кореспонденцію (листи, факси, електронні повідомлення тощо);
- розуміти інформацію рекламних матеріалів.

4. Продуктивне письмо

- писати анотації до неадаптованих текстів за фахом;
- писати реферати на основі автентичної літератури за фахом;
- укладати термінологічні словники за фахом на базі автентичної літератури;
- складати тексти презентацій, використовуючи автентичні матеріали за фахом;
- писати зрозумілі, деталізовані тексти різного спрямування, пов'язані з особистою та професійною сферами;
- готувати та продукувати ділову та професійну кореспонденцію;
- писати з високим ступенем коректності резюме;
- заповнювати бланки для академічних та професійних цілей з високим ступенем граматичної коректності.

Мовні вміння

Студенти повинні мати робочі знання:

- граматичних структур, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів в академічній та професійній сферах;

- правил синтаксису, щоб дати можливість розпізнавати і продукувати широке коло текстів в академічній та професійній сферах;
- широкого діапазону словникового запасу (у тому числі термінології), що є необхідним в академічній та професійній сферах;
- мовних форм, властивих для офіційних та розмовних реєстрів.

№ з/п	Назва блоку	Вага блоку
1	Граматична частина	35 %
2	Розуміння тексту	35 %
3	Говоріння	30 %

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
0 – 34	X	

Елементи екзамену та максимальна кількість балів за кожний з них:

граматична компетенція – 35 балів

розуміння письмового тексту та переклад – 35 балів

усне мовлення – 30 балів

1. Граматична компетенція.

Граматичний тест складається з семи завдань, які можуть бути оцінені **від 0 до 5 балів**. Кожне завдання передбачає вибір 10 правильних форм, що демонструють рівень знань студентів з різних аспектів граматики (наприклад, 1 завдання – відмінювання іменників і прикметників (однина), 2 завдання – відмінювання іменників і прикметників (множина), 3 завдання – форми займенників, 4 завдання – уживання польських прийменників, 5 завдання – видові форми польського дієслова, 6 завдання – форми польського дієслова у минулому часі, 7 завдання – форми польського дієслова у майбутньому часі тощо).

Оцінювання відповідей на тестові питання з граматики польської мови здійснюється за такими критеріями:

Правильна відповідь – 0,5 балів

Неправильна або відсутня відповідь – 0 балів

Отже, загальна кількість балів за граматичну компетенцію визначається таким чином:

1 завдання	0 – 5 балів
2 завдання	0 – 5 балів
3 завдання	0 – 5 балів
4 завдання	0 – 5 балів
5 завдання	0 – 5 балів
6 завдання	0 – 5 балів
7 завдання	0 – 5 балів
Разом:	35 балів

2. Розуміння письмового тексту та переклад.

Цей етап передбачає виконання завдання на підставі прочитаного тексту. Студент повинен прочитати, зрозуміти зміст тексту, його тему та ціль, а також оговорити проблематику цього тексту у монологічному мовленні, що продемонструє ступінь володіння лексико-семантичною компетенцією. Після цього студент повинен здійснити переклад запропонованого тексту.

Максимальна кількість – 35 балів.

3. Усне мовлення

Оцінка за усне мовлення визначається з урахуванням відповідності основним і додатковим критеріям, зазначеним вище (див. Продуктивне письмо). Оцінювання усного мовлення здійснюється за тією ж шкалою, що і писемного мовлення.

Максимальна кількість – 30 балів.

Оцінювання усного мовлення здійснюється за такою шкалою:

23 – 30 балів	Повна відповідність мовлення основним і додатковим критеріям. Допускаються 1-3 помилки лексично-граматичного характеру.
17 – 23 балів	Повна відповідність мовлення основним критеріям. Порушення додаткових критеріїв. Допускаються 3-5 помилок лексико-граматичного характеру.
10 – 17 балів	Відповідність мовлення основним критеріям. Допускаються 5 – 8 помилок лексико-граматичного характеру.
3 – 10 балів	Порушення основних критеріїв. Допускаються 8 – 10 помилок лексико-граматичного характеру.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Bańko M. Słownik porównań / Redaktor E. Sobol. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd. I, 2004. – 268 s.
2. Bańko M., Krajewska M. Słownik wyrazów kłopotliwych. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd. II – 6 dodruk, 2002. – 404 s.
3. Bartnicka B., Dąbkowski G., Jekiel W. Uczymy się polskiego (podręcznik języka polskiego dla cudzoziemców) / Recenzent prof. dr hab. Jurkowski M. – Kielce : Wydawnictwo TAKT, 1998. – 310 s.
4. Czeszewski M. Słownik polszczyzny potocznej / Redaktor M. Szewczyk. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd. II, 2008. – 388 s.
5. Drabik L., Sobol E., Stankiewicz A. Słownik idiomów polskich PWN. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd. I, 2006. – 428 s.
6. Dyszak A. Mały słownik rzeczowników osobliwych (o nietypowej odmianie) / Redaktor serii K. Świerzowski. – Kraków-Warszawa : „GRYF” SA, 1999. – 272 s.
7. Gałyga D. Ach, ten język polski! (ćwiczenia komunikacyjne dla grup początkujących) / Redaktor Lohman W. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIWERSITAS, 2006. – 192 s.
8. Grzenia J. Słownik nazw własnych / Redaktor E. Sobol. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd. II, 2002. – 388 s.
9. Hącia A. Język polski: 365 ćwiczeń z gramatyki / Opracowanie redakcyjne i korekta Redakcja języka polskiego Wydawnictwa Langenscheidt Polska. – Kraków : Wydawnictwo Langenscheidt Polska, 2007. – 220 s.
10. Holly K., Żółtak A. Słownik wyrazów zapomnianych czyli słownictwo naszych lektur / Redaktor K. Sobolewska. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd. I, 2001. – 448 s.
11. Język polski dla cudziemców / seria pod redakcja Miodunki W. Ćwiczenia gramatyczne: Czas na czasownik / Recenzent Dąbrowska A. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIWERSITAS, 2006. – 222 s.
12. Jochym-Kuszlikowa L., Kossakowska E. Rosyjsko-polski słownik handlowy / Redaktor R. Włodek. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007. – 654 s.
13. Jochym-Kuszlikowa L., Kossakowska E. Słownik polsko-rosyjski. Biznes i gospodarka / Redaktor J. Hass. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2009. – 592 s.

14. Jochym-Kuszlikowa L., Kossakowska E. Słownik rosyjsko-polski. Biznes i gospodarka / Redaktor J. Hass. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2009. – 638 s.
15. Jochym-Kuszlikowa L., Kossakowska E., Stawarz S. Polsko-rosyjski słownik handlowy / Redaktor R. Włodek. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007. – 344 s.
16. Kurzowa Z. Ilustrowany słownik podstawowy języka polskiego. Wraz z indeksem pojęciowym wyrazów i ich znaczeń / Indeks pojęciowy opracowała J. Winarska. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, 2005. – 562 s.
17. Kurzowa Z., Kubiszyn-Mędrała Z., Skarżyński M., Winiarska J. Słownik synonimów polskich / Pod redakcją naukową Z. Kurzowej. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd. III, 2004. – 532 s.
18. Lipińska E. Z polskim na ty (podręcznik do nauki języka polskiego) / Redakcja Lohman W. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIWERSITAS, 2006. – 294 s.
19. Madelska L., Warchoł-Schlottmann M. Odkrywamy język polski. Gramatyka dla uczących (się) języka polskiego jako obcego / Redaktor prowadzący serii HURRA!!! : Stępnik-Siara A. – Kraków : PROLOG Szkoła Języków Obcych, 2008. – 204 s.
20. Mędak S. Słownik form koniugacyjnych czasowników polskich / Seria pod redakcją W. Miodunki 17; redaktor W. Lohman ; tłumaczenie na jęz. angielski A. Seretny, A. Kurtyka. – Kraków : Universitas, wyd. I, 2004. - 368 s.
21. Mędak S. Słownik form koniugacyjnych czasowników polskich / Seria pod redakcją W. Miodunki 17; redaktor W. Lohman ; tłumaczenie na jęz. angielski A. Seretny, A. Kurtyka. – Kraków : Universitas, wyd. I, 2004. - 368 s.
22. Mędak S. Słownik odmiany rzeczowników polskich / Seria pod redakcją W. Miodunki 16 ; redaktor W. Lohman ; tłumaczenie na jęz. angielski A. Kurtyka. – Kraków : Universitas, wyd. I, 2003. – 324 s.
23. Mędak S. Słownik odmiany rzeczowników polskich / Seria pod redakcją W. Miodunki 16 ; redaktor W. Lohman ; tłumaczenie na jęz. angielski A. Kurtyka. – Kraków : Universitas, wyd. I, 2003. – 324 s.
24. Mędak S. W świecie polszczyzny : podręcznik do nauczania języka polskiego dla obcokrajowców / Redaktor Bugajska T. – Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, 2007. – 308 s.
25. Saloni Z., Gruszczyński W., Woliński M., Wołosz R. Słownik gramatyczny języka polskiego : Podstawy teoretyczne instrukcja użytkownika. – Warszawa : Wiedza Powszechna, wyd. I, 2007. – 180 s.

26. Słownik frazeologiczny PWN / Pod redakcją A. Kłosińskiej, E. Sobol, A. Stankiewicz ; opracowanie A. Kłosińska. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd. I, 2005. – 656 s.
27. Słownik języka polskiego PWN (Wydanie nowe) / Wopracowaniu E. Sobol. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd III, 2006. – 1357 s.
28. Słownik języka polskiego PWN / W opracowaniu E. Sobol. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd. III – 3 dodruk, 2010. – 1357 s.
29. Słownik języka polskiego PWN / W opracowaniu E. Sobol. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd. III – 3 dodruk, 2010. – 1357 s.
30. Słownik wyrazów bliskoznacznych / Redaktorzy D. Ludwiczak, A. Piskadłowa, E. Tarka-Huczek. – Warszawa : Wiedza Powszechna, wyd. VII, 2004. – 480 s.
31. Słownik wyrazów bliskoznacznych PWN / Pod redakcją M.Bańki ; opracowanie L. Wiśniakowska. – Warszawa : Wydawnictwo naukowe PWN, 2006. – 724 s.
32. Słownik wyrazów bliskoznacznych PWN / Pod redakcją M.Bańki ; opracowanie L. Wiśniakowska. – Warszawa : Wydawnictwo naukowe PWN, 2006. – 724 s.
33. Szelc-Mays M. Nowe słowa – stare rzeczy (podręcznik do nauczania słownictwa języka polskiego) – poziomy : podstawowy i średni ogólny / Redaktor Lohman W. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIWERSITAS, 2004. – 196 s. Bańko M. Słownik peryfraz czyli wyrażen omownych / Redaktor R. Pawelec. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd. I – 2 dodruk, 2005. – 344 s.
34. Wielki słownik frazeologiczny PWN z przysłowiami / Opracowanie A. Kłosińska, E. Sobol, A. Stankiewicz. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd I – 2 dodruk, 2009. - 840 s.
35. Wielki słownik polsko-rosyjski / Redaktorzy J. Warzyńczyk, M. Kuratczyk, E. Małek, H. Bartwicka. – Warszawa : Wydawnictwo Nukowe PWN, wyd. I – 1 dodruk, 2005. – 924 s.
36. Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN / Pod redakcją A. Markowskiego. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd I – 5 dodruk, 2010. – 1708 s.
37. Wielki słownik rosyjsko-polski / Redaktozy J. Warzyńczyk, M. Kuratczyk, E. Małek, A. Golubiewa, H. Bartwicka, A. Wawrzyńczyk. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd. I – 2 dodruk, 2004. – 940 s.

38. Żmigrodzki P. Mały słownik antonimów (wyrazów o znaczeniach przeciwstawnych) / Redaktor serii K. Świerzowski. – Kraków-Warszawa, wyd. I, 2001. – 400 s.

